

Miejsce fototerapii we współczesnej dermatologii

Hanna Wolska

Klinika Dermatologiczna WUM

Dostępność danej terapii

Skuteczność

Działania niepożądane

UVB 311 nm

PUVA

UVA1

UVB 290-320 nm

lasery
inne

Działania niepożądane fototerapii

Bezpośrednie - różnego rodzaju dyskomfort

(ciepło, oparzenia, dolegliwości ze strony przewodu

pokarmowego, świąd... przebarwienia)

- **narząd wzroku**

Działania niepożądane fototerapii

Odległe - kancerogeneza

- uszkodzenie narządu wzroku

**Działania niepożądane UV terapii –
kogo mogą dotyczyć ?**

Najczęstsze wskazania do fototerapii

psoriasis

AZS

vitiligo

status paemycoticus (w tym parapsoriasis en plaque)

mycosis fungoides

pityriasis lichenoides chronica

PLEVA

granuloma annulare disseminatus

alopecia areata

morphea

prurigo nodularis

pruritus

urticaria pigmentosa

chGVHD

prewencja PMLE, ChAD

Praktyczne stosowanie fototerapii

Klinika Dermatologiczna WUM XII 2013

153 pacjentów

		PUVA	UVB 311 nm
Psoriasis	74 (48,4%)	22	52
Vitiligo	33 (21,6%)	4	29
Alopecia areata	10		
Parapsoriasis en plaque/MF	6		
AZS	6		
Lichen planus	6		
Morphea	6		
<hr/>			
Prurigo nodularis	3		
PLC	2		
Urticaria pigmentosa	1		
GVHD	1		
Granuloma annulare	1		

Bezpośrednie działania niepożądane

WSZYSCY

Odległe działania niepożądane

kancerogeneza – zwiększona zapadalność na
raki kolczystokomórkowe

raki podstawnokomórkowe

czerniak

PUVA

PUVA – psoriasis

Vitiligo -/?

Inne wskazania /-/

Odległe działania niepożądane

kancerogeneza

Istotne ↑ ryzyka

I / II typ skóry

duża liczba zabiegów

(duża dawka psoralen+UVA)

(wczesny początek naświetlań)

Odległe działania niepożądane

wpływ na narząd wzroku

PUVA ??? /-/

Psoriasis

Metody alternatywne / skuteczniejsze/

Leki biologiczne

Dostępność terapii ?

/ aktywacja zakażeń układowych,

chłoniaki, nowotwory ??????/

Tradycyjne leczenie systemowe

/możliwość uszkodzenia: wątroba, nerki/

Psoriasis

wniosek

UVB 311 nm bezpieczniejszą opcją

PUVA Re-PUVA metoda o znanym zagrożeniu
alternatywna przy braku dostępności leków biologicznych

odpowiedni dobór pacjentów
(typ skóry, wiek)

ograniczanie liczby naświetlań = **Re-PUVA**

Vitiligo

Metody alternatywne /skuteczniejsze/

TCI, kortykosteroidy /mniejsza skuteczność/

UVB 311 nm konkurencyjną opcją

PUVA - pozornie skuteczniejsza

UVB 311 nm >>> PUVA

U dzieci – tylko UVB 311 nm

Psoriasis, vitiligo

Naświetlania u dzieci

Status praemycoticus, MF

Metody alternatywne /skuteczniejsze/

bexaroten /brak dostępności/

UVB 311 nm → PUVA → Re-PUVA

terapię z wyboru

UVA-1, PUVA-ECP

Pityriasis lichenoides chronica, PLEVA

Metody alternatywne /skuteczniejsze/

antybiotyki

metody UV – terapie z wyboru

UVB 311 nm = skuteczność jak **PUVA**

pojedyncze przypadki (zwłaszcza PLEVA)

PUVA skuteczniejsza

AZS

UVB 311 nm ? **PUVA UVA-1**

UVB 311 nm jako kontynuacja PUVA, UVA-1

Granuloma annulare

Metody alternatywne /skuteczniejsze/

systemowe kortykosteroidy

PUVA - metoda konkurencyjna

Morphea

Metody alternatywne /skuteczniejsze/

poходne penicyliny, mtx

PUVA UVA-1

chGVHD

(lichenoides, zmiany twardzinopodobne)

PUVA (PUVA – ECP) UVA-1

Dzieci !!!

Prurigo nodularis

Metody alternatywne /skuteczniejsze/

leki p/histaminowe, systemowe kortykosteroidy

PUVA - metoda konkurencyjna

Urticaria pigmentosa

Metody alternatywne /skuteczniejsze/

leki p/histaminowe (minimalna skuteczność)

PUVA – udowodniona skuteczność

UVA-1

Alopecia areata

Metody alternatywne /skuteczniejsze/

DCP

systemowe kortykosteroidy

miejscowe kortykosteroidy

PUVA – skuteczność różnie oceniana

**We współczesnej dermatologii
uwzględniając dostępność terapii i działania niepożądane
nadal jest miejsce dla fototerapii (UVB 311 nm i PUVA) w:**

psoriasis **UVB 311 nm/ Re-PUVA**

vitiligo **UVB 311 nm /PUVA**

status praemycoticus / MF **PUVA / UVB 311 nm**

pityriasis lichenoides chronica/PLEVA **UVB 311 nm / PUVA**

morphea

granuloma annulare disseminatus

urticaria pigmentosa

PUVA

prurigo nodularis

GVHD

AZS /terapia wspomagająca/

PUVA / UVB 311 nm

/lichen planus disseminatus, prewencja fotodermatoz, chronic hand dermatitis/